

Hemşirelik Öğrencilerinin Öz Yeterlilikleri ile Mesleki Güdülenmeleri Arasındaki İlişki

The Relationship Between Nursing Students' Self-Efficacy and Vocational Motivation

Zeliha Cengiz , Züleyha Gürdap , Ela Karaca , Merve Acun

SHYD 2021;8(1):12-20
doi:10.5222/SHYD.2021.24855

Cite as: Cengiz Z, Gürdap Z, Karaca E, Acun M. Hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilikleri ile mesleki güdülenmeleri arasındaki ilişki. Sağlık ve Hemşirelik Yönetim Dergisi. 2021;8(1):12-20.

Öz

Amaç: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilik düzeyleri ile mesleki güdülenme durumlarını belirleyerek, aralarındaki ilişkiyi ortaya koymak amacıyla yapılmıştır.

Yöntem: Bu tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarımdaki araştırma, bir kamu üniversitesinde 2019-2020 eğitim öğretim yılında öğrenim gören 406 lisans hemşirelik öğrencisiyle çevrim içi olarak yürütülmüştür. Veriler, "Tanıtıcı Bilgi Formu, Genel Öz Yeterlilik Ölçeği ve Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistikler, bağımsız gruplarda t testi, Oneway ANOVA, korelasyon ve doğrusal regresyon testleri kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmaya katılan öğrencilerin 255'i (%62,8) kadın, 123'ü (%30,3) 2.sınıf ve yaş ortalamaları $20,38 \pm 1,83$ olduğu belirlenmiştir. Öğrencilerin öz yeterlilik puan ortalamaları $60,49 \pm 10,15$ ve mesleki güdülenme puan ortalamaları $84,93 \pm 11,94$ olarak saptanmıştır. Öz yeterlilik ölçeği toplam puan ortalamaları ile güdülenme ölçeği toplam puan ortalamaları ve içsel güdülenme alt boyutu arasında pozitif yönde yüksek düzeyde anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Cinsiyet, öz yeterlilik ve mesleki güdülenme durumunu etkilemezken, son sınıf öğrencilerinin öz yeterlilik ve güdülenme toplam puanları ile olumsuz güdülenme alt boyutu puanları yüksek bulunmuştur ($p < 0,05$).

Sonuç: Hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilik puan ortalamaları orta ve güdülenme puan ortalamaları yüksek olarak bulunmuştur. Öz yeterlilik düzeyi yüksek olan hemşirelik öğrencilerinin, güdülenme düzeylerinin daha yüksek olduğu saptanmıştır. Dördüncü sınıf öğrencilerinin hem öz yeterlilik hem de güdülenme düzeylerinin diğer sınıflara göre yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Güdülenme, hemşirelik, öğrenci, öz yeterlilik

Abstract

Aim: The study was conducted to determine the relationship between nursing students' self-efficacy levels and their vocational motivation.

Method: This descriptive and correlational study was conducted online at a public university in the 2019-2020 academic year, with 406 undergraduate nursing students. Data were collected using the Introductory Information Form, the General Self-Efficacy Scale, and the Scale of Motivation Sources and Problems. Descriptive statistics, independent groups t test, One way ANOVA, correlation, and linear regression tests were used in the analysis of the data.

Results: It was determined that 255 (62.8%) female students participated in the study including 123 (30.3%) 2nd grade students and the mean age of the study population was 20.38 ± 1.83 years. Students' self-efficacy, and professional motivation mean scores were determined as 60.49 ± 10.15 , and 84.93 ± 11.94 , respectively. A highly significant positive correlation was found between the total score averages of the self-efficacy, and motivation scales and the intrinsic motivation subdimension. While gender did not affect self-efficacy and professional motivation, the total scores of self-efficacy and motivation and negative motivation subdimension scores of senior students were found to be high ($p < 0.05$).

Conclusion: Nursing students' self-efficacy mean scores were found to be at a medium level and their motivation mean scores were relatively higher. It was found that nursing students with a high level of self-efficacy have higher levels of motivation. It was determined that self-efficacy and motivation levels of fourth-grade students' were higher than other grades.

Keywords: Motivation, nursing, student, self-sufficiency

Received / Geliş:
09.11.2020

Accepted / Kabul:
05.02.2021

Published Online / Online Yayın:
28.04.2021

Corresponding author /
Sorumlu yazar:
Züleyha Gürdap

İnönü Üniversitesi, Hemşirelik
Fakültesi, Hemşirelik Esasları
Anabilim Dalı, İnönü Üniversitesi
Kampüsü Battalgazi Malatya
✉ zuleyha.gurdap@gmail.com
ORCID: 0000-0002-2231-8218

Z. Cengiz 0000-0002-3819-1717
E. Karaca 0000-0002-1228-7825
M. Acun 0000-0002-5624-2063
İnönü Üniversitesi,
Hemşirelik Fakültesi

Extended Abstract

Introduction: Whether or not individuals are willing to achieve their own goals; depends on their beliefs about their abilities, values, and interests. The most important of these beliefs is self-efficacy (Cook ve Artino, 2016). High levels of self-efficacy have been associated with improvement in productivity and performance, reduction in symptoms of depression and anxiety, optimism, and emotional well-being (Bandura, 1977; Gist ve Mitchell, 1992; Singh ve Bussey, 2011). It is thought that the level of self-efficacy of nursing students may also affect their professional motivation (Zhang ve ark., 2015). Motivation is defined as a power that can be directed internally and externally activating the individual towards the goal and affects the strength and continuity of the individual's behavior (Civci ve Şener, 2012). The relevant literature points out that nursing students experience motivation problem (Çelik, 2014; Köksal ve Yurttaş, 2015; Rahimi and Ahmadi, 2005).

Method: This descriptive and correlational study was conducted online at a public university in the 2019-2020 academic year, with 406 undergraduate nursing students. Data were collected using the Introductory Information Form, the General Self-Efficacy Scale, and the Scale of Motivation Sources and Problems. Descriptive statistics, independent groups t test, One way ANOVA, correlation, and linear regression tests were used in the analysis of the data.

Results: Two hundred and fifty-five (62.8%) female students participated in the study including 123 (30.3%) 2nd grade students and the mean age of the study population was 20.38 ± 1.83 years. The average scores for the students' the General Self-Efficacy Scale (60.49 ± 10.15) Professional Motivation Scale (84.93 ± 11.94 , intrinsic motivation subdimension: 39.12 ± 6.70 , external motivation subdimension: 20.13 ± 3.79 , negative motivation subdimension 25.67 ± 6.02) were determined as indicated. A positively, and highly statistically significant relationship was found between the total score of the General Self-Efficacy Scale and the Sources and Problems of Motivation Scale and the intrinsic motivation subdimension scores ($p < 0.01$). While gender did not affect self-efficacy and professional motivation, the total scores of self-efficacy and motivation and negative motivation subdimension scores of senior students were significantly higher ($p < 0.05$).

Conclusion: While a positive correlation was determined between the nursing students' self-efficacy perception and their professional motivation, the students' self-efficacy score averages were found to be at a medium level and their professional motivation score average was found to be higher. It was determined that although gender and age did not affect students' self-efficacy and motivation, the the grade of the students did.

Giriş

Hemşireler, sağlık bakım hizmetleri sunumunda ve hasta doyumunu sağlanmada sağlık kuruluşunun başarısı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Karmaşık hemşirelik hizmeti örgüt ve yönetim yapıları, çağdaş yönetim anlayışını zorunlu kılmaktadır (Ovayolu ve Bahar, 2006). Geleneksel ve otokrat yönetim anlayışının benimsenmesi, özgün veya ortak amaçların belirsizliği, otonomi eksikliği, yetersiz güdülenme ve ekip çalışmasının olmayışı gibi durumlar çağdaş yönetim anlayışının önündeki engeller olarak bildirilmektedir (Akcan, 2014; Apaydın, 2007; Yavuz, 2020). Hemşirelik hizmetlerinde çağdaş yönetim anlayışının geliştirilebilmesi, örgütsel amaçlara ve verimliliğe ulaşılabilmesi için alandaki önemli bilgi ve beceriyi kazanmış, bilgiyi arayan, üreten, araştıran ve sorgulayan, yeni çözüm arayışında olan, mesleki gelişme ve yenilikleri öğrenmeye güdülenmiş meslek üyelerinin yetiştirilmesi gerekmektedir (Güdüloğlu ve Bahçecik, 2011).

Güdülenme, bireyi harekete geçiren, davranışının gücünü ve devamlılığını etkileyen içsel ve dışsal olarak yönlendirilebilen bir güç olarak tanımlanmaktadır (Civci ve Şener, 2012). Mesleğe ilişkin güdülenmede, öğrencilerin öğrenmeye karşı istekli olmaları ve olumlu tutum göstermeleri beklenmektedir (Mrayyan ve ark., 2008). Konuyla ilgili bilimsel yazınlar, hemşirelik öğrencilerinin güdülenme sorunu yaşadıklarına dikkat çekmektedir (Çelik, 2014; Köksal ve Yurttaş, 2015; Rahimi ve Ahmadi, 2005). Güdülenmenin yeterli olmadığı durumlarda öğrenmeye yönelik ilginin ve mesleki becerinin gelişmediği (Nasrin, So-roor ve Soodabeh, 2012) ve hedeflenen düzeyde öğrenmenin gerçekleşmediği bildirilmektedir (Özlü, Gümüş, Güngörmüş, Avşar ve Özer, 2014).

Hedeflenen düzeyde öğrenmenin gerçekleşmesi, bireyin hedeflerini gerçekleştirmeye yönelik isteğine, yeteneklerine, değerlerine ve inançlarına bağlı olmaktadır. Bu inançlar arasında yer alan öz yeterlilik, kişinin yetenekleri hakkındaki bireysel yargısını içermektedir (Bandura, 2001; Cook ve Artino, 2016). Öz yeterliliği yüksek kişilerin, düşük öz yeterliliğe sahip kişilerle kıyaslandığında, zorlu bir görevi başarmak için daha fazla çaba gösterdikleri ve daha kararlı oldukları belirlenmiştir (Lunenburg, 2011). Ayrıca yüksek öz yeterlilik, üretkenlik ve performansta iyileşmeyle de ilişkilendirilmektedir (Bandura, 1977; Gist ve Mitchell, 1992; Rottmann, Dalton, Christensen, Frederiksen ve Johansen, 2010; Singh ve Bussey, 2011). Bu bağlamda, hemşirelerin karşılaştığı sorunlarla baş etmesi ve çözümler üretmesi için gereken güce sahip olduğunu bilmesi, örgütlerin etki kalitesinin gelişmesini sağlayacaktır. Hastanelerin örgütsel hedeflerine ulaşmasında ve değişmesinde önemli

rol oynayan hemşirelerin öz yeterlilikleri öğrencilik sürecine dayanan çok boyutlu bir olgu olarak değerlendirilmektedir (Apaydın, 2007; Yavuz, 2020). Bilimsel yayınlar incelendiğinde, hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilik düzeylerini düşük (Zhang ve ark., 2015), orta (Bilgiç, Temel ve Çelikkalp, 2017; Kassem, 2015) ve yüksek (Priesack ve Alcock, 2015) düzeyde bulan çalışmalar bulunmaktadır. Hemşirelik öğrencilerinin öz yeterliliğinin düşük düzeyde olmasının mesleki güdülenmelerini de etkileyebileceği belirtilmektedir (Zhang ve ark., 2015). Güdülenmenin desteklenmesinde ve öz yeterliliğin geliştirilmesinde; eğitimcilerle, hemşire liderlere, sağlık politikalarını şekillendiren otoritelere olanakların yaratılması ve destekleyici ortamların oluşturulması konusunda önemli sorumluluklar düşmektedir (Mrayyan ve ark., 2008). Hemşirelik öğrencilerinin yüksek düzeyde güdülenmiş olmaları, mesleğe ilişkin kuramsal bilgi ve becerilerin kazanımını olumlu etkileyerek, mesleğin uygulanma aşamasında yüksek kalitede hasta bakımı verilmesini sağlayacaktır. Ayrıca hemşirelik öğrencilerinin, gelecekte hastaneler veya sağlık kurumlarında yönetici olma olanaklarının artırılması için de öz yeterliliklerinin yüksek olması ve olumlu güdülenmelerinin sağlanması büyük önem taşımaktadır.

Yöntem

Araştırmanın Amacı ve Türü: Bu araştırma, hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilikleri ile mesleki güdülenme durumlarını belirleyerek, bu iki kavram arasındaki ilişkiyi ele almak amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı tasarımda yapılmıştır.

Araştırma Soruları: Araştırmanın amacı doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- Hemşire öğrencilerin öz yeterlilik ve mesleki güdülenme düzeyleri nedir?
- Hemşire öğrencilerin öz yeterlilik düzeyleri ile mesleki güdülenmeleri arasında ilişki var mıdır?
- Hemşire öğrencilerin yaş, cinsiyet ve sınıf düzeyi gibi tanımlayıcı özellikleri ile öz yeterlilik düzeyleri ve mesleki güdülenmeleri arasında ilişki var mıdır?

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zamanı: Araştırma, Türkiye'nin doğusunda yer alan bir kamu üniversitesinin 2019-2020 eğitim öğretim yılındaki lisans eğitimi alan hemşirelik öğrencileriyle yürütülmüştür. Araştırma verileri, Temmuz 2020- Ağustos 2020 tarihleri arasında toplanmıştır.

Araştırmanın Evren ve Örnekleme: Araştırmanın evrenini, bir kamu üniversitesine bağlı hemşirelik lisans programına devam eden 1.000 hemşirelik öğrencisi oluşturmuştur. Örneklem büyüklüğünü belirlemede; power analizi kullanılarak %99 güven aralığında ve %95 evreni temsil etme yeteneği ile en az 400 öğrenciyi ulaşılması gerektiği belirlenmiştir. Öğrencileri seçmek için herhangi bir örneklem seçim yöntemi kullanılmayarak gönüllü olan tüm öğrencilerin katılımına olanak sağlanmıştır. Veri toplama aracının linki çevrim içi olarak araştırma evrenini oluşturan öğrencilerle paylaşılmış, araştırmaya gönüllü olarak katılan ve veri toplama aracını eksiksiz dolduran 406 hemşirelik öğrencisiyle araştırma tamamlanmıştır.

Veri Toplama Araçları: Araştırmanın verileri "Kişisel Bilgi Formu, Genel Öz Yeterlilik Ölçeği ve Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği" kullanılarak toplanmıştır.

Kişisel Bilgi Formu; öğrencilerin sınıf, yaş ve cinsiyet bilgisini içeren 3 sorudan oluşmaktadır.

Genel Öz Yeterlilik Ölçeği: Sherer ve arkadaşları (1982) tarafından bireylerin öz yeterliliklerini belirlemek için geliştirilen ölçeğin, Türkçe geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Yıldırım ve İlhan (2010) tarafından yapılmıştır. Onyedili maddeden oluşan ölçek, beşli Likert tipte puanlanmakta ve ölçeğin toplam puanı 17 ile 85 arasında değişmektedir. Ölçekteki "2, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 14, 16, 17" no.lu maddeler ters puanlanmaktadır. Ölçeğin 17 maddesi bütün olarak değerlendirilmekte ve elde edilen toplam puan üzerinden değerlendirilme yapılmaktadır. Ölçek puanının artması öz yeterlilik inancının da arttığını belirtmektedir. Ölçeğin, Cronbach alfa katsayısı ,80 bulunmuştur (Yıldırım ve İlhan, 2010). Bu çalışmada ise Cronbach alfa katsayısı ,63 olarak belirlenmiştir.

Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği (GKSÖ): Acat ve Köşgeroğlu (2006) tarafından geliştirilen 24 maddelik, beşli Likert tipte puanlanan bir ölçektir. Ölçek içsel güdülenme, dışsal güdülenme ve olumsuz güdülenme olmak üzere üç boyuttan oluşmaktadır. Ölçeğin "1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 23, 24" no.lu maddeleri içsel güdüleme; "13, 14, 15, 17, 20" no.lu maddeleri dışsal güdüleme ile ilgilidir. Ölçeğin 5, 11, 12, 16, 18, 19, 21, 22 maddeleri olumsuz güdüleme ile ilgili bilgileri belirtmektedir. İçsel ve dışsal güdülenme alt boyutunu oluşturan maddeler "hiç katılmıyorum-1 ile kesinlikle katılıyorum-5" şeklinde puanlanırken, olumsuz güdülenme alt boyutunu oluşturan maddeler ise ters puanlanmaktadır. Ölçek toplamından alınacak puan 24-120 arasındadır (İçsel güdülenme= 11-55 puan, dış güdülenme= 5-25 puan, olumsuz güdülenme= 8-40). Ölçeğin toplam puanı arttıkça güdülenme düzeyi de artmaktadır. Ölçeğin geçerlik güvenilirlik çalışmasındaki Cronbach alfa katsayısı ,82 bulunurken (Acat ve Köşgeroğlu, 2006); bu çalışmada Cronbach alfa katsayısı ,80 olarak belirlenmiştir.

Verilerin Toplaması: Veri toplama araçlarındaki bilgiler Google Form kullanılarak anket formuna dönüştürülmüştür. Araştırma ile ilgili açıklama metni ve gönüllü onamı ile ilgili bölüm çevrim içi veri toplama formuna eklenmiş ve öğrencilerden veri toplama formunu doldurmadan önce gönüllü onamları alınmıştır. Anket linki WhatsApp uygulaması kullanılarak öğrenciler ile paylaşılmıştır. Anket formu, katılımcının Google hesabıyla yalnızca bir form gönderebileceği şekilde oluşturulmuştur.

Verilerin Değerlendirilmesi: İstatistiksel değerlendirmede SPSS 25.0 programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler olarak birim sayı, yüzde, ortalama ve standart sapma kullanılmıştır. Verilerin normal dağılıma uyup uymadığı Shapiro-Wilk testi, Skewness ve Kurtosis ile değerlendirilirken, grupların homojen olup olmadığına Levene testi ile bakılmıştır. Cinsiyete göre ölçek puanlarının karşılaştırmasında bağımsız örneklerde t testi, öğrenim görülen sınıfa göre puanların karşılaştırmasında Oneway ANOVA analizi kullanılmıştır. Oneway ANOVA analizi sonucunun önemli bulunduğu durumlarda Post Hoc testi olarak Tukey HSD testi kullanılmıştır. “Genel Öz Yeterlilik Ölçeği ve Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği” arasındaki ilişkiler Pearson korelasyon testi ile belirlenmiştir. Korelasyon katsayısı (r) <0,2 ise çok zayıf ilişki ya da korelasyon yok; 0,2-0,4 arasında ise zayıf korelasyon; 0,4-0,6 arasında ise orta düzeyde korelasyon; 0,6-0,8 arasında ise yüksek düzeyde korelasyon şeklinde yorumlanmıştır (Alpar, 2016). Ayrıca öz yeterlilik puanlarının mesleki güdülenme puanları üzerindeki etkisi doğrusal regresyon analizi kullanılarak değerlendirilmiştir. Tüm istatistiksel karşılaştırmalarda anlamlılık düzeyi p<0,05 olarak alınmıştır.

Araştırmanın Etik Yönü: Araştırma için, İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu, Sağlık Bilimleri Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan onay (Oturma Sayısı: 14-07-2020 Karar Sayısı: 2020/951) ve ilgili kurumdan izni alınmıştır. Araştırmaya katılacak öğrenciler için açıklama metni ve bilgilendirilmiş onam çevrim içi veri toplama formunun başına eklenmiş ve öğrencilerden gönüllü onamları alınmıştır.

Araştırmanın Sınırlığı: Araştırmanın yalnızca bir kamu üniversitesinde öğrenim gören hemşirelik öğrencileriyle yürütülmesi ve öğrencilerde mesleki güdülenmeyi etkileyen olası diğer etmenlerin araştırmaya dahil edilmemesi sonuçlarının genellenebilme kapsamını azaltmaktadır.

Bulgular

Araştırmaya katılan öğrencilerin özelliklerine ilişkin bilgiler Tablo 1’de incelenmiştir.

Tablo 1. Öğrencilerin tanıtıcı özellikleri (N=406)

Özellikler	Sayı	%
Cinsiyet		
Kadın	255	62,8
Erkek	151	37,2
Öğrenim görülen sınıf		
1. Sınıf	112	27,6
2. Sınıf	123	30,3
3. Sınıf	92	22,7
4. Sınıf	79	19,5
	Ort.	SS*
Yaş (17-34)	20,38	1,83

* Standart Sapma

Öğrencilerin yaş ortalaması $20,38 \pm 1,83$ olarak bulunurken, katılımcıların %62,8’ini kadın, %30,3’ünü 2. sınıfta öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır (Tablo 1).

Tablo 2. Yaş ortalaması ile Genel Öz Yeterlilik Ölçeği ve Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği (GKSÖ) puan ortalamaları arasındaki ilişki (N= 406)

	Ort.± SS	Min-Max	Genel Öz Yeterlilik Ölçeği		Yaş Ortalaması	
Genel Öz Yeterlilik Ölçeği	60,49±10,15	21-81			$r_p = ,060$	$p= ,231$
GKSÖ Toplam	84,93±11,94	51-117	$r_p = ,763^*$	$p= ,000$	$r_p = -,006$	$p= ,902$
İçsel Güdülenme	39,12±6,70	16-55	$r_p = ,881^*$	$p= ,000$	$r_p = -,005$	$p= ,914$
Dışsal Güdülenme	20,13±3,79	5-25	$r_p = ,227^*$	$p= ,000$	$r_p = -,065$	$p= ,191$
Olumsuz Güdülenme	25,67±6,02	10-40	$r_p = ,390^*$	$p= ,000$	$r_p = ,035$	$p= ,484$

r_p = Pearson korelasyon katsayısı, * $p<0,001$

Öğrencilerin “Genel Öz Yeterlilik Ölçeği” puan ortalaması 60,49±10,15, “Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeğinin (GKSÖ)” puan ortalaması 84,93±11,94 olarak belirlenmiştir. Genel öz yeterlilik ölçeği toplam puanı ile GKSÖ ($r_p = ,763$) ve içsel güdülenme alt boyutu ($r_p = ,881$) arasında pozitif yönde yüksek düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0,01$). Öğrencilerin genel öz yeterlilik ölçeği toplam puanı ile dışsal güdülenme ($r_p = ,227$) ve olumsuz güdülenme ($r_p = ,390$) puanları arasında pozitif yönde düşük düzeyde istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmıştır ($p<0,01$).

Araştırmada, öğrencilerin yaş ortalamaları ile “Genel Öz Yeterlilik Ölçeği ve GKSÖ” ve tüm alt boyutları arasında herhangi bir ilişki saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 2).

Tablo 3. Cinsiyet ve sınıf düzeyi ile Genel Öz Yeterlilik Ölçeği ve Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği toplam ve alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması (N= 406)

	Genel Öz Yeterlilik Ölçeği Toplam	GKSÖ Toplam	İçsel Güdülenme	Dışsal Güdülenme	Olumsuz Güdülenme
	Ort.±SS [#]	Ort.±SS [#]	Ort.±SS [#]	Ort.±SS [#]	Ort.±SS [#]
Cinsiyet					
Kadın	60,11± 10,38	85,24±12,64	38,87±6,81	20,37±3,87	26,00±6,02
Erkek	61,13± 9,76	84,40±10,70	39,54±6,51	19,73±3,63	25,12±6,00
t	-,983	,687	-,977	1,649	1,414
p	,326	,493	,329	,100	,158
Sınıf					
1. Sınıf	59,70±9,69	85,38±11,58	39,20±6,45	20,49±3,92	25,68±5,80
2. Sınıf	59,74±10,71	83,86±12,28	38,88±6,81	19,95±3,66	25,01±6,57
3. Sınıf	59,98±9,67	81,68±10,89	38,33±6,66	19,48±3,72	23,85±5,23
4. Sınıf	63,36±10,11 [¶]	89,74±11,73 [¶]	40,27±6,87	20,67±3,82	28,79±5,14 [¶]
F	2,662	7,243	1,263	1,841	11,120
p	,048**	,000*	,287	,139	,000*

* $p<0,001$, ** $p<0,05$, [¶]Post Hoc Testi Tukey HSD ile farkın kaynaklandığı grup, # Ortalama±Standart Sapma

Öğrencilerin cinsiyetlerine göre “Genel Öz Yeterlilik Ölçeği ile GKSÖ” toplam ve tüm alt boyut puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 3). Ancak, “Genel Öz Yeterlilik Ölçeği” toplam puanının sınıf düzeyine göre istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği belirlenmiştir. Post Hoc testi 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterliliklerinin diğer sınıflardaki öğrencilerden daha yüksek olduğunu göstermiştir ($p<0,05$).

Öğrencilerin sınıf düzeyine göre GKSÖ toplam puanı ve olumsuz güdülenme alt boyutu puanının istatistiksel olarak anlamlı farklılıklar gösterdiği belirlenmiştir ($p<0,05$). Post Hoc testi, GSKÖ toplam puanının ve olumsuz güdülenme alt boyutu puanının 4.sınıf öğrencilerinde daha yüksek olduğunu göstermiştir. Öğrencilerin sınıf düzeylerine göre içsel güdülenme ve dışsal güdülenme alt boyutları puanlarında istatistiksel olarak anlamlı fark saptanmamıştır ($p>0,05$) (Tablo 3).

Tablo 4. Öz yeterliliğin mesleki güdülenme düzeyine etkisinin regresyon analizi ile açıklaması

Model	B	Std. Hata	Beta	t	p
(Sabit)	34,075	1,369		24,883	,000
Genel Öz yeterlilik Ölçeği Toplam Puanı	,525	,059	,403	8,860	,000
	F: 78,502	p=,000	R: ,403	R ² : ,163	Adjusted R ² : ,161

Bağımlı değişken: Güdülenme Kaynakları ve Sorunları Ölçeği Toplam Puanı
Yordayıcılar: (Sabit), Genel Öz yeterlilik Ölçeği Toplam Puanı

Öz yeterliliğin mesleki güdülenme düzeyine etkisine yönelik kurulan model, anlamlılık düzeyi $p < ,05$ olduğundan anlamlı bulunmuştur. İlişkinin yordamasına yönelik yapılan regresyon analizine göre öz yeterliliğin mesleki güdülenmeye pozitif yönde ve zayıf düzeyde bir etkisinin olduğu görülmektedir. Modelin açıklama gücü olarak ifade edilen R^2 değeri ,163 olarak hesaplanmıştır ($R = ,403$; $R^2 = ,163$; $p < ,05$). Bu değer mesleki güdülenme değişkeninin %16,3'nün modeldeki öz yeterlilik tarafından açıklandığını göstermektedir. Regresyon modeline katılan öz yeterliliğin Beta katsayısı ,403'tür. Buna göre öz yeterlilik $p < ,05$ olduğundan, mesleki güdülenme üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olmaktadır (Tablo 4).

Tartışma

Hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilikleri ile mesleki güdülenme durumlarını değerlendiren çalışmadan elde edilen öz yeterlilik ve güdülenme arasındaki pozitif yönde korelasyon ($r_p = 0,763$) sonucu, önceki çalışma sonuçlarıyla uyum göstermektedir (Cavaco, Chettiar ve Bates, 2003; Elias, Noordin ve Mahyuddin, 2010; Zhang ve ark., 2015). Elias ve arkadaşları (2010) üniversite öğrencilerinin, Zhang ve arkadaşları (2015) hemşirelik öğrencilerinin ve Cavaco ve arkadaşları (2003) ise eczacılık öğrencilerinin güdülenmeleri ile öz yeterlilikleri arasında pozitif yönde ilişkili olduğunu bulmuştur. Yüksek öz yeterlilik algısı, bireylerin güdülenmeleri ve bireysel başarılarının temelini oluşturmaktadır (Akkoyunlu ve Kurbanoglu, 2003). Güdülenmesi yüksek olan birey ise görevini başarılı bir şekilde tamamlamak için daha fazla çaba göstermektedir (Çetin ve Basım, 2010).

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin öz yeterliliklerinin orta düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bu bulguya benzer şekilde, hemşirelik öğrencilerinin öz yeterliliklerini orta düzeyde (Kassem, 2015; Özpulat ve Özvarış, 2019) belirleyen çalışma bulgusundan farklı olarak, hemşirelik öğrencilerinin öz yeterliliklerini düşük (Zhang ve ark., 2015) ve yüksek (Açıksöz, Uzun ve Arslan, 2016; Bilgiç ve ark., 2017; Dikmen, Denat, Başaran ve Filiz, 2016; Priesack ve Alcock, 2015) düzeyde olduğunu belirleyen çalışmalar da bulunmaktadır. Yüksek öz yeterlilik algısı, öğrencilerin kendisine yönelik olumlu duygularıyla ilişkili olup, bu algı bilişsel süreci, akademik gelişimi ve güdülenmeyi kolaylaştırır (Gibbons, 2010). Ek olarak öz yeterlilik düzeyinin iş performansı ile ilgili birçok etmeni etkilediği bildirilmektedir (Gül, 2015). Judge ve Bono (2001) öz yeterlilik ile iş doyumunu arasında ilişki olduğunu, Tracey ve arkadaşları (2001) ise öz yeterlilik düzeyinin örgütsel bağlılığı etkilediğini belirtmektedir.

Araştırmada, öz yeterlilik puanlarının cinsiyet değişkenine göre farklılık göstermediği bulgusu, alan yazındaki diğer çalışma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir (Bilgiç ve ark., 2017; Karadağ, Derya ve Ucuzal, 2011; Özpulat ve Özvarış, 2019; Ünal, 2019). Bu bulgudan farklı olarak, Abdel-Khalek ve Lester (2017), Özpulat (2016) ile Zhang ve arkadaşları (2015) erkek öğrencilerin öz yeterlilik düzeylerinin daha yüksek olduğunu yanı sıra Dikmen ve arkadaşları (2016) kız öğrencilerin öz yeterliliklerinin daha yüksek olduğunu göstermişlerdir.

Araştırmada, hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilik puanları yaş ortalamalarına göre farklılık göstermemiştir ($p > ,05$). Bu bulgunun benzerlik gösterdiği çalışmalar (Keskin ve Özcan, 2018; Priesack ve Alcock, 2015) olmakla birlikte, Ünal'ın (2019) çalışmasında hemşirelik öğrencilerinin ve Alpay'ın (2010) çalışmasında üniversite öğrencilerinin yaşları arttıkça öz yeterliliklerinin anlamlı bir biçimde arttığı bulunmuştur.

Araştırmada, 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlilikleri diğer sınıflardaki öğrencilerden daha yüksek bulunmuştur ($p < ,05$). Sevinç'in (2007) çalışmasında da 4. sınıf öğrencilerinin öz yeterlilik puanının 1. sınıflara göre yüksek olduğu bulunmakla birlikte, aralarında anlamlı bir fark olmadığı bildirilmiştir. Farklı olarak Okçin (2013) ile Karadağ ve arkadaşlarının (2011) çalışmalarında, 1. sınıf hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilik düzeyini 4. sınıf öğrencilerinden yüksek olduğu bulunmuştur. Öğrencilerin sınıf düzeyi arttıkça mesleki bilgi ve becerilerinin de artması beklenmektedir. Bilgi ve becerileri artan öğrencilerin de kendilerine güvenlerinin artacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada, hemşirelik öğrencilerinin güdülenme toplam puanı ve tüm alt boyut puan ortalamaları yüksek bulunmuştur. Cerit ve Coşkun (2018) çalışmasında da hemşirelik öğrencilerinin güdülenme düzeylerini yüksek bulmuştur. Benzer şekilde Çelik'in (2014) çalışmasında da hemşirelik öğrencilerinin içsel ve dışsal güdülenme düzeyi yüksek ve olumsuz güdülenme düzeyi ise düşük bulunmuştur. Bu çalışmada, güdülenme düzeyinin yüksek olması yönüyle önceki araştırma sonuçlarını

destekler nitelikte sonuçlar elde edilirken, farklı şekilde öğrencilerin olumsuz güdülenme düzeyleri de yüksek bulunmuştur. Yüksek mesleki güdülenmenin, hemşirelik öğrencilerinde liderlik becerilerini ve örgüt kültürü anlayışını desteklediği bildirilmiştir (Özkan, Akın ve Durna, 2015). Örgütlerde çalışanların yüksek performans göstermeleri, onların mesleki güdülenmelerine bağlı gelişebilmektedir. Gelecekte sağlık örgütlerin bir üyesi olacak olan hemşirelik öğrencilerinin olumsuz güdülenme düzeylerinin yüksek olmasının meslek kalitesi ve örgüt kültürü anlayışının geliştirilmesinin önünde engel oluşturabileceği göz ardı edilmemelidir (Fey ve Denison, 2003; Güduloğlu ve Bahçecik, 2011). Bu bağlamda, daha sonra yapılacak araştırmalarda öğrencilerin güdülenmelerinin önündeki engellere odaklanmasının yararlı olacağı belirtilebilir.

Bu araştırmada, yaş ve cinsiyet ile güdülenme puanları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Benzer şekilde Özlü ve arkadaşlarının (2014) çalışmasında da hemşirelik öğrencilerinde cinsiyete göre güdülenme düzeylerinin farklılık göstermediğini bulunmuştur. Çelik (2014) çalışmasında, yaş arttıkça mesleki güdülenme düzeyinin düştüğünü ve kadınların güdülenme düzeyinin daha yüksek olduğunu belirlemiştir. Cinsiyetin mesleki güdülenme için bir farklılık oluşturmaması, Türkiye’de hemşirelik mesleğine olan ilginin artmasından ve hemşirelik mesleğinin kadına özgü bir meslek olmaktan uzaklaşmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Bu durum erkek hemşire öğrencilerin mesleği sahiplendikleri şekilde yorumlanabilir.

Araştırmada 4. sınıf hemşirelik öğrencilerinin güdülenme toplam ve olumsuz güdülenme puan ortalamasının diğer sınıflardan yüksek bulunması ($p < 0,05$) diğer çalışmalarla uyum göstermemektedir. Cıvı ve Şener (2012) yaptıkları araştırmada, 1. sınıf hemşirelik öğrencilerinin mesleki güdülenme düzeylerini 4. sınıf öğrencilerinden yüksek bulmuşlardır. Özlü ve arkadaşları (2014) ise 1. sınıf öğrencilerinin olumsuz güdülenme puanlarının 4. sınıf öğrencilerinden yüksek olduğunu belirlemiştir. Önceki çalışma sonuçları 4. sınıf öğrencilerinin daha olumsuz ve daha düşük düzeyde güdülendiğini gösterse de bu araştırma bulguları 4. sınıf öğrencilerinin güdülenme düzeylerinin daha yüksek olduğuna ancak olumsuz güdülenmelerinin de göz önüne alınması gerektiğini göstermektedir. Bu sonuçlar 4. sınıf öğrencilerinin gelecek kaygısı, rollerin değişmesi, atama sınavı ve yeni bir başlangıç yapma endişesi gibi durumlarla baş ederken olumsuz güdülenebileceklerini düşündürmüştür. Aynı zamanda, tüm olumsuzluklara karşı öğrencilerin mesleki olarak güdülenmiş oldukları görülmüştür.

Bu araştırmanın sonuçları, hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilikleri ve mesleki güdülenmeleri hakkındaki bilgileri genişleterek, önemli katkı sağlasa da okuyucuların araştırmanın yapıldığı bölgenin sosyokültürel yapısı ile ilgili kısıtlamaları dikkate almaları gerekmektedir. Ek olarak, örneklemin yalnızca bir kamu üniversitesinde öğrenim gören hemşirelik öğrencilerinden oluşması, yöntem açısından bir kısıtlama ve sınırlılığı da ortaya koymakta, araştırma sonuçlarının genellenebilme kapsamını azaltmaktadır. Diğer bir sınırlamada, öğrencilerde mesleki güdülenmeyi etkileyen olası diğer etmenlerin çalışmaya katılmamasıdır.

Sonuç ve Öneriler

Hemşirelik öğrencilerinin öz yeterlilik algısı ile mesleki güdülenmeleri arasında pozitif yönlü bir ilişki belirlenirken, öğrencilerin öz yeterlilik puan ortalamaları orta, mesleki güdülenme puan ortalaması ise yüksek bulunmuştur. Cinsiyet ve yaş, öğrencilerin öz yeterlilik ve güdülenmelerini etkilemezken, sınıf düzeyinin etkilediği belirlenmiştir. Öz yeterliliği ve güdülenmeleri yüksek olan öğrencilerin yeterliliklerinin farkına varmalarını sağlayacak uygulamalara ağırlık verilmesiyle, güdülenme düzeyleri artırılmalıdır. İçsel güdülenmenin başarı üzerinde güçlü bir etkiye sahip olduğu düşünüldüğünde, hemşire eğitimcilerin bu durumun farkında olması ve öğretim sürecinde uygun stratejilerin kullanması önerilebilir. Ek olarak dışsal güdülenme düzeyleri yüksek olan hemşirelik öğrencilerinin eğitimini kolaylaştırmak ve zevkli hale getirmek amacıyla dışsal güdülenmeyi sağlayacak etkinlikler yapılmalıdır. Olumsuz güdülenme düzeyleri yüksek olan, özellikle son sınıf öğrencilerine hem kuramsal derslerde hem de klinik uygulamada destek olunmalı, öğrenme güçlükleri konusunda anlayışlı davranılmalı, öğrencilerle birebir ilgilenilmelidir. İleri araştırmaların öğrencilerin güdülenmelerinin önündeki engelleri ortadan kaldırmayı sağlayacak yöntemlere odaklanması yararlı olacaktır.

Etik Kurul Onayı: Bu çalışma için İnönü Üniversitesi, Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu, Sağlık Bilimleri Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan (14-07-2020 tarih ve 2020/951 sayılı) etik kurul izni alınmıştır.

Çıkar Çatışması: Yoktur.

Finansal Destek: Yoktur.

Katılımcı Onamı: Çalışmaya katılan öğrenci hemşirelerden bilgilendirilmiş onam alınmıştır.

Ethics Committee Approval: Ethics committee approval was obtained for this study from İnönü University, Scientific Research and Publication Ethics Board, Non-Interventional Clinical Research Ethics Committee (dated 14-07-2020 and numbered 2020/951).

Conflict of Interest: None.

Funding: None.

Informed Consent: Informed consent was obtained from the student nurses who participated in the study.

Kaynaklar

- Abdel-Khalek, A. M. & Lester, D. (2017). The association between religiosity, generalized self-efficacy, mental health, and happiness in Arab college students. *Personality and Individual Differences*, 109(2017), 12-16. <https://dx.doi.org/10.1016/j.paid.2016.12.010>
- Acat, M. B. & Köşgeroğlu, N. (2006). Güdülenme kaynakları ve sorunları ölçeği. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 7(4), 204-210.
- Açıksöz, S., Uzun, Ş. & Arslan, F. (2016). Hemşirelik öğrencilerinde öz yeterlilik algısı ile klinik uygulamaya ilişkin kaygı ve stres durumu arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Gülhane Tıp Dergisi*, 58, 129-135. <https://doi: 10.5455/gulhane>
- Akcan, G. (2014). *Örgütsel çatışmalar ve çatışma aşamalarında çatışma çözme yöntemleri* (Yüksek Lisans Tezi). Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul, Türkiye. YOKTEZ <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Akkoyunlu, B. & Kurbanoğlu, S. (2003). Öğretmen adaylarının bilgi okuryazarlığı ve bilgisayar öz-yeterlilik algıları üzerine bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 24(24), 1-10.
- Alpar, R. (2016). *Spor, Sağlık ve eğitim bilimlerinden örneklerle uygulamalı istatistik ve geçerlik-güvenirlilik*, 7. Baskı. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Apaydın, K. (2007). *Hemşirelik hizmetlerinde yönetsel ve organizasyonel sorunlar ve çözüm önerileri* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü. İstanbul, Türkiye. YOKTEZ <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191-215.
- Bandura, A. (2001). Social cognitive theory: An agentic perspective. *Annual Review of Psychology*, 52(1), 1-26.
- Bilgiç, Ş., Temel, M. & Çelikkalp, Ü. (2017). Hemşirelik öğrencilerinin öğrenilmiş güçlülük, öz yeterlilik ve umut düzeylerinin değerlendirilmesi: Tekirdağ örneği. *Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi*, 4(3), 117-126. <https://doi.org/10.5222/shyd.2017.117>
- Cavaco, A., Chettiar, V. & Bates, I. (2003). Achievement motivation and self-efficacy perception amongst Portuguese pharmacy students. *Pharmacy Education*, 3(2), 1-8. <https://doi: 10.1080/15602210310001599618>
- Cerit, B. & Coşkun, S. (2018). Hemşirelik bölümü öğrencilerinin mesleki güdülenme düzeyi ile meslek algısı arasındaki ilişki. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Elektronik Dergisi*, 11(4), 283-9.
- Civci, H. & Şener, E. (2012). Hemşire adaylarının mesleki güdülenme düzeyleri ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi*, 5(4), 142-9.
- Cook, D. A. & Artino Jr, A. R. (2016). Motivation to learn: An overview of contemporary theories. *Medical Education*, 50(10), 997-1014. <https://doi.org/10.1111/medu.13074>
- Çelik, S. (2014). Hemşirelik öğrencilerinin mesleki güdülenme düzeyleri ve etkileyen faktörler. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 1(2), 43-56.
- Çetin, F. & Basım, H. (2010). İzlenim yönetimi taktiklerinde öz yeterlilik algısının rolü. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (35), 255-269.
- Dikmen, Y., Denat, Y., Başaran, H. & Filiz, N. Y. (2016). Hemşirelik öğrencilerinin öz etkililik-yeterlilik düzeylerinin incelenmesi. *Çağdaş Tıp Dergisi*, 6(3), 206-213. <https://doi: 10.16899/ctd. 93945>
- Elias, H., Noordin, N. & Mahyuddin, R. H. (2010). Achievement motivation and self-efficacy in relation to adjustment among university students. *Journal of Social Sciences*, 6(3), 333-339.
- Fey, C. F. & Denison, D. R. (2003). Organizational culture and effectiveness: Can American theory be applied in Russia?. *Organization Science*, 14(6), 686-706. <https://doi.org/10.1287/orsc.14.6.686.24868>
- Gibbons, C. (2010). Stress, coping and burn-out in nursing students. *International Journal of Nursing Studies*, 47(10), 1299-1309. <https://doi:10.1016/j.ijnurstu.2010.02.015>
- Gist, M. E. & Mitchell, T. R. (1992). Self-efficacy: A theoretical analysis of its determinants and malleability. *Academy of Management Review*, 17(2), 183-211. <https://doi.org/10.5465/amr.1992.4279530>
- Güdüloğlu, N. & Bahçecik, N. (2011). Özel bir hastanede çalışan hemşirelerin örgüt kültürü algıları ve öğrenen organizasyon özelliklerinin belirlenmesi. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, 4(1), 103-112.
- Gül, İ. & Adıgüzel, O. (2015). Sağlık kurumları yöneticiliği lisans bölümü öğrencilerinin öz yeterlilik düzeylerinin incelenmesi. *Journal of International Social Research*, 8(36), 864.
- Judge, T. A. & Bono, J. E. (2001). Relationship of core self-evaluations traits—self-esteem, generalized self-efficacy, locus of control, and emotional stability—with job satisfaction and job performance: A meta-analysis. *Journal of Applied Psychology*, 86(1), 80-92. <https://doi: 10.1037//0021-9010.86.1.80>

- Karadağ, E., Derya, A. & Ucuzal, M. (2011). Sağlık yüksekokulu öğrencilerinin öz etkililik-yeterlik düzeyleri. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilim ve Sanatı Dergisi*, 4(1), 13-20.
- Kassem, A. H. (2015). Bullying behaviors and self efficacy among nursing students at clinical settings: Comparative study. *Journal of Education and Practice*, 6(35), 25-36.
- Keskin, A. Y. & Özcan, Ç. B. (2018). Hemşirelik öğrencilerinin özgecilik, empatik ve sosyal öz yeterlilik eğilim düzeylerinin incelenmesi. *Türkiye Klinikleri Hemşirelik Bilimleri Dergisi*, 10(2), 122-129. <https://doi.org/10.5336/nurses.2018-60106>
- Köksal, L. G. & Yurttaş, A. (2015). Hemşirelik öğrencilerinin mesleki güdülenme düzeyleri. *Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4(1), 10-15. <https://doi.org/10.5505/bsbd.2015.65487>
- Lunenburg, F. C. (2011). Self-efficacy in the workplace: Implications for motivation and performance. *International Journal of Management, Business, and Administration*, 14(1), 1-6.
- Mrayyan, M. T., Modallal, R., Awamreh, K., Atoum, M., Abdullah, M. & Suliman, S. (2008). Readiness of organizations for change, motivation and conflict-handling intentions: Senior nursing students' perceptions. *Nurse Education in Practice*, 8(2), 120-128. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2007.04.001>
- Nasrin, H., Soroor, P. & Soodabeh, J. (2012). Nursing challenges in motivating nursing students through clinical education: A grounded theory study. *Nursing Research and Practice*, 2012, 161359. <https://doi.org/10.1155/2012/161359>
- Okçin, F. A. (2013). Öğrencilerin öz-etkililik-yeterlilik algıları ve sosyal destek düzeylerinin incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2(1), 40-51.
- Özkan, N. Ö., Akın, S. & Durna, Z. (2015). Hemşirelik öğrencilerinin liderlik yönelimleri ve motivasyon düzeyleri. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 12(1), 51-61. <https://doi.org/10.5222/HEAD.2015.051>
- Özlü, Z. K., Gümüş, K., Güngörmüş, K., Avşar, G. & Özer, N. (2014). Sağlık Bilimleri Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin mesleklerine ilişkin güdülenme kaynakları ve sorunlarının incelenmesi. *Koç Üniversitesi Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 11(1), 47-53.
- Özputat, F. (2016). Öz yeterlilik düzeyi ile sağlıklı yaşam biçimi arasındaki ilişki. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 5(4), 37-44.
- Özputat, F. & Özvarış, Ş. B. (2019). Akşehir sağlık yüksekokulu öğrencilerinin özyeterlilik düzeyleri ve toplumsal cinsiyet algılarının belirlenmesi. *Sürekli Tıp Eğitimi Dergisi*, 28(2), 98-107. <https://doi.org/10.17942/sted.431011>
- Priesack, A. & Alcock, J. (2015). Well-being and self-efficacy in a sample of undergraduate nurse students: A small survey study. *Nurse Education Today*, 35(5), e16-20. <https://doi.org/10.1016/j.nedt.2015.01.022>
- Rahimi, A. & Ahmadi, F. (2005). The obstacles and improving strategies of clinical education from the viewpoints of clinical instructors in Tehran's Nursing Schools. *Iranian Journal of Medical Education*, 5(2), 73-80.
- Rottmann, N., Dalton, S. O., Christensen, J., Frederiksen, K. & Johansen, C. (2010). Self-efficacy, adjustment style and well-being in breast cancer patients: A longitudinal study. *Quality of Life Research*, 19(6), 827-836. <https://doi.org/10.1007/s11136-010-9653-1>
- Ovayolu, N., & Bahar, A. (2006). Hemşirelik ve kalite. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 9(1), 104-110.
- Sevindik, T. (2007). Üniversite öğrencilerinde benlik saygısı ile öz-etkililik yeterlik arasındaki ilişki. *Education Sciences*, 2(2), 13-21.
- Singh, P. & Bussey, K. (2011). Peer victimization and psychological maladjustment: The mediating role of coping self-efficacy. *Journal of Research on Adolescence*, 21(2), 420-433.
- Tracey, J. B., Hinkin, T. R., Tannenbaum, S. & Mathieu, J. E. (2001). The influence of individual characteristics and the work environment on varying levels of training outcomes. *Human Resource Development Quarterly*, 12(1), 5-23. [https://doi.org/10.1002/1532-1096\(200101/02\)12:1<5::AID-HRDQ2>3.0.CO;2-J](https://doi.org/10.1002/1532-1096(200101/02)12:1<5::AID-HRDQ2>3.0.CO;2-J)
- Ünal, A. (2019). Hemşirelik bölümü öğrencilerinde meslek seçimi ve özyeterlilik ilişkisi. *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences*, 5(20), 993-1002. <http://dx.doi.org/10.31589/JOSHAS.185>
- Yavuz, E. K. (2020). *Yönetici hemşirelerin kişilik özellikleri ve çatışma yönetim stratejileri arasındaki ilişki* (Yüksek Lisans Tezi). İstinye Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul, Türkiye. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Yıldırım, F. & İlhan, İ. Ö. (2010). Genel öz yeterlilik ölçeği türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 21(4), 301-308.
- Zhang, Z.-J., Zhang, C.-L., Zhang, X.-G., Liu, X.-M., Zhang, H., Wang, J. & Liu, S. (2015). Relationship between self-efficacy beliefs and achievement motivation in student nurses. *Chinese Nursing Research*, 2(2-3), 67-70. <https://doi.org/10.1016/j.cnre.2015.06.001>